

Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

УДК 332.1:330.322(477)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15718184>

Інвестиційна привабливість регіонів України в умовах децентралізації та відновлення економіки

Жильцов Максим Олександрович,

аспірант Національного транспортного університету,
м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0001-6960-1144>

Прийнято: 09.06.2025 | Опубліковано: 23.06.2025

***Анотація.** В умовах децентралізації та післявоєнного економічного відновлення України питання підвищення інвестиційної привабливості регіонів набуває особливої актуальності. Інвестиції стають основним джерелом модернізації економіки, розвитку інфраструктури та зміцнення конкурентних позицій територій. Дослідження спрямоване на виокремлення основних чинників інвестиційної привабливості регіонів, порівняльний аналіз їхнього потенціалу та формування практично орієнтованих рекомендацій для створення ефективного інвестиційного середовища.*

Мета статті – здійснити комплексну оцінку інвестиційної привабливості регіонів України, ураховуючи децентралізацію та економічне відновлення, ідентифікувати регіональні відмінності й сформувати дорожню карту підвищення інвестиційної активності.

У дослідженні застосовано системний підхід, компаративний аналіз, графічну візуалізацію та метод узагальнення. Інформаційною базою є офіційні статистичні дані, праці закордонних та вітчизняних дослідників.

У результатах дослідження представлено комплексну оцінку впливу децентралізаційних процесів на зміну інвестиційного клімату в регіонах; окреслено динаміку обсягів прямих іноземних інвестицій в Україну впродовж останнього періоду; здійснено рейтингову оцінку регіонів за рівнем їхньої інвестиційної привабливості, зважаючи на переваги та виклики. Сформовано дорожню карту для створення інвестиційно привабливого регіонального середовища в умовах децентралізації та відновлення економіки. Вона охоплює такі етапи реалізації: оцінювання інвестиційного потенціалу регіону; виявлення основних бар'єрів для залучення капіталу; розроблення локальних стимулів для інвесторів; формування ефективної стратегії територіального маркетингу; розвиток державно-приватного партнерства; упровадження дієвих механізмів моніторингу та оцінювання результатів.

У висновках зазначено, що запропонований підхід дає змогу враховувати як структурні особливості регіонів, так і контекст децентралізації та післявоєнної трансформації економіки. Результати дослідження можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування для підвищення ефективності стратегічного планування, створення умов для залучення інвестицій та активізації регіонального розвитку.

Ключові слова: *стратегічне управління, регіональний розвиток, післявоєнна трансформація, діагностика, стратегічний потенціал.*

Investment attractiveness of Ukraine's regions in the context of decentralization and economic recovery

Maksym Zhylytsov,

Postgraduate Student of the National Transport University,

Kyiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-6960-1144>

Abstract. *In the context of decentralization and post-war economic recovery in Ukraine, the issue of increasing the investment attractiveness of regions is becoming particularly relevant. Investments are becoming the main source of economic modernization, infrastructure development, and strengthening the competitive positions of territories. The study aims to identify the main factors of investment attractiveness of regions, conduct a comparative analysis of their potential, and formulate practical recommendations for creating an effective investment environment.*

The purpose of the article is to conduct a comprehensive assessment of the investment attractiveness of Ukraine's regions, taking into account decentralization and economic recovery, to identify regional differences, and to develop a roadmap for increasing investment activity.

The study uses a systematic approach, comparative analysis, graphical visualization, and generalization. The information base consists of official statistical data and the works of foreign and domestic researchers.

The results of the study present a comprehensive assessment of the impact of decentralization processes on changes in the investment climate in the regions; outline the dynamics of foreign direct investment in Ukraine over the last period; and provide a rating assessment of regions in terms of their investment attractiveness, taking into account their advantages and challenges. A roadmap has been developed for creating an investment-attractive regional environment in the context of decentralization and economic recovery. It covers the following stages of implementation: assessing the investment potential of the region; identifying the main barriers to attracting capital; developing local incentives for investors; forming an effective territorial marketing strategy; developing public-private partnerships; and introducing effective mechanisms for monitoring and evaluating results.

The conclusions indicate that the proposed approach makes it possible to take into account both the structural characteristics of the regions and the context of

decentralization and post-war economic transformation. The results of the study can be used by state and local authorities to improve the effectiveness of strategic planning, create conditions for attracting investment, and stimulate regional development.

Keywords: *strategic management, regional development, post-war transformation, diagnostics, strategic potential.*

Постановка проблеми. Створення дієвої системи стратегічного управління інвестиційним розвитком регіонів є необхідною умовою післявоєнного відновлення економіки України. Децентралізація відкрила нові можливості для регіонів у сфері управління ресурсами, залучення інвестицій та розвитку інфраструктури. Водночас глибокі соціально-економічні трансформації, спричинені збройною агресією, актуалізують потребу в новому підході до оцінювання інвестиційного потенціалу територій. Необхідним є переосмислення механізмів стратегічного планування, орієнтованого на реальні потреби постраждалих регіонів, прозоре управління ресурсами, стимулювання внутрішніх та зовнішніх інвесторів, впровадження інноваційних інструментів публічно-приватного партнерства. Дослідження спрямоване на систематизацію підходів до стратегічного управління інвестиційною привабливістю регіонів, розроблення інструментарію для діагностики перешкод і можливостей, а також формування практичних рішень щодо активації регіонального інвестиційного потенціалу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті децентралізації та відновлення економіки інвестиційна привабливість на рівні регіонів набуває стратегічного значення. Реформи місцевого самоврядування сприяють розширенню фінансової самостійності громад, що вимагає системного аналізу впливу різноманітних чинників на інвестиційний клімат регіонів. Важливість інфраструктурного розвитку як основної передумови для інвестиційної

привабливості регіонів підкреслює І. Петрецький [1], використовуючи емпіричний аналіз регіональних показників. Науковці О. А. Поліщук і О. Т. Поліщук [2] аналізують вплив фінансової децентралізації на спроможність місцевих бюджетів залучати інвестиції та доводять прямий зв'язок між бюджетною автономією та інвестиційною активністю. Міжнародне порівняння моделей внутрішнього ринку капіталу здійснюють А. Коста (A. Costa) та Х. Хімено (J. Gimeno) [3], висвітлюючи роль регіональних структур у формуванні інвестиційної політики.

Платформенну економіку як нове джерело інвестицій, що впливає на привабливість регіональних ринків, досліджують В. Лехдонвірта з колегами (V. Lehdonvirta et al.) [4]. На здатності штучного інтелекту оптимізувати ризики та підвищити інвестиційну привабливість регіонів шляхом глибокого аналізу даних, прогнозування ринкових тенденцій та адаптації стратегій розвитку до змінних економічних умов акцентують З. Фенг та співавтори (Z. Feng et al.) [5]. Досвід Середньої Азії, який демонструє модель регіонального залучення іноземного капіталу, що може бути адаптована в Україні, вивчають В. Хошимов та колеги (V. Khoshimov et al.) [6].

Значення корпоративного управління як умови стабільності інвестиційних потоків підкреслюють М. Хоссейн та його однодумці (M. Hossain et al.) [7]. Науковці Т. Бай (T. Bai) та Р. Ліш (R. Liesch) [8] з'ясовують, що регіони приваблюють інвесторів насамперед завдяки концентрації знань та розвиненим локальним мережам взаємодії між сусідніми фірмами й інституціями. Моделювання локаційних рішень фірм, які відображають вплив знань на регіональну привабливість, висвітлюють Р. Белдербос та співавтори (R. Belderbos et al.) [9]. Роль стандартів звітності в підвищенні довіри інвесторів до локальних ринків розглядають Дж. Кім та колеги (J. Kim et al.) [10]. Вчені М. Сулемана (M. Sulemana) та Дж. Драмєні (J. Dramani) [11] досліджують країни Африки, що демонструють, як розвиток

фінансового сектору посилює інвестиційну привабливість регіональних блоків. Вплив зміни фінансового середовища на інвестиційний вибір у регіональних підприємствах вивчають Дж. Ян та колектив однодумців (J. Yang et al.) [12]. Ризикові вподобання та структуру капіталу як важливі чинники інвестиційної привабливості на регіональному рівні окреслюють М. Деліс та інші (M. Delis et al.) [13]. Управлінські аспекти регіонального менеджменту, що впливають на формування інвестиційного середовища, досліджує Л. Тешева [14]. Регулювання DeFi в ЄС та напрями для України щодо нових фінансових інструментів на регіональному рівні розглядає П. Хмеляж (P. Chmielarz) [15]. MVP-стратегію як інструмент тестування бізнес-моделей стартапів на рівні громад аналізує С. Мікадзе (S. Mikadze) [16]. Державне регулювання інноваційних процесів і його вплив на інвестиційну привабливість територій вивчає Я. Паламаренко [17].

Отже, огляд наукової літератури засвідчує значний професійний інтерес до тематики, акцентує на інфраструктурі, фінансовій децентралізації, інституційній спроможності та інноваціях як важливих драйверах інвестиційної привабливості регіонів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість наукових досліджень щодо регіонального розвитку, інвестиційного клімату та стратегічного управління системна оцінка інвестиційної привабливості регіонів України в умовах децентралізації та відновлення економіки залишається недостатньо розробленою. Більшість наявних підходів фрагментарно охоплюють окремі аспекти інвестиційної політики, не враховуючи комплексний вплив таких чинників, як воєнні втрати, демографічні зрушення, асиметричність регіональних ресурсів та зміни інституційного середовища. Водночас відсутня узгоджена методика виявлення регіональних диспропорцій, оцінювання адаптаційного потенціалу територій та формування стратегічної карти інвестиційного розвитку в нових умовах.

Внесок цього дослідження полягає в узагальненні основних чинників змін інвестиційної привабливості регіонів у контексті децентралізації, а також у розробленні дорожньої карти підвищення інвестиційної активності регіонів з урахуванням децентралізованого управління для післявоєнного відновлення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – здійснити комплексну оцінку інвестиційної привабливості регіонів України, ураховуючи децентралізацію та економічне відновлення, ідентифікувати регіональні відмінності й сформувати дорожню карту підвищення інвестиційної активності.

Відповідно до мети сформульовано такі завдання:

- 1) оцінити основні чинники інвестиційної привабливості регіонів України в умовах децентралізації;
- 2) визначити рейтинг регіонів України за рівнем інвестиційної привабливості на сучасному етапі;
- 3) розробити дорожню карту для створення інвестиційно привабливого регіонального середовища в умовах децентралізації та відновлення економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. В умовах трансформаційних змін економіки України пріоритетного значення набуває активізація інвестиційної діяльності. Вона має стати основою сталого регіонального розвитку та підвищення добробуту населення. Ефективна інвестиційна політика сьогодні формується не лише на державному рівні, але й залежить від ініціативності та можливостей регіонів. Упровадження децентралізаційної реформи в Україні забезпечило територіальним громадам фінансову автономію, що створило умови для розроблення власних стратегій залучення інвестицій. Перехід до прямого бюджетного фінансування без посередництва проміжних рівнів управління посилив відповідальність громад за ефективне використання ресурсів і сприяв зростанню їхньої інституційної спроможності.

Водночас розширено базу оподаткування місцевих бюджетів, що створює передумови для покращення якості публічних послуг. У цьому контексті інвестиції в регіональну економіку відіграють критично важливу роль, оскільки саме вони можуть забезпечити стале зростання. Аналіз динаміки інвестицій та оцінювання інвестиційного потенціалу регіонів є надзвичайно актуальними в умовах децентралізації та післявоєнного економічного відновлення. Попри тривалий період спроб залучення довгострокових іноземних інвестицій, реальні результати залишаються обмеженими, а іноземні інвестори часто демонструють обережність щодо України. Це потребує системних рішень і підвищення інвестиційної привабливості регіонів [2, с. 40].

Поняття «інвестиційна привабливість» в економічній літературі з'явилося порівняно недавно, і його трактування досі залишається неоднозначним і різновекторним. Відсутність єдиного розуміння серед стейкхолдерів ускладнює його ідентифікацією та оцінку, що перешкоджає формуванню ефективної інвестиційної політики як на національному, так і на регіональному рівнях. За результатами структурно-логічного аналізу та узагальнення різних підходів, інвестиційну привабливість можна трактувати як відносну характеристику, що відображає уявлення потенційних інвесторів про співвідношення ризику, прибутковості та вартості ресурсів у певній країні, регіоні або галузі. Водночас – це сукупність об'єктивних характеристик економічної системи, що визначають потенційний попит на інвестиції. З огляду на виклики сьогодення, зростання інвестиційної привабливості регіонів України має розглядатися як важливий інструмент відновлення національної економіки, модернізації інфраструктури та переходу до інноваційного типу розвитку [18, с. 377].

Сучасний міжнародний інвестиційний простір функціонує на засадах жорсткої конкуренції, де окремі регіони стають основними учасниками боротьби за інвестиційні ресурси. Регіональні стратегії залучення капіталу

дедалі більше визначають успішність країн у глобальному інвестиційному просторі. Україна як держава, що перебуває в процесі відбудови, повинна акцентувати на формуванні сприятливого інвестиційного клімату в регіонах. Це особливо важливо в контексті децентралізації, яка надала громадам можливість самостійно реалізовувати інвестиційні ініціативи. Стійка інвестиційна політика та безпека на регіональному рівні є передумовами динамічного соціально-економічного зростання, забезпечення зайнятості та створення умов для модернізації національної економіки на основі інновацій. Відповідно, посилення інвестиційної привабливості регіонів повинно стати стратегічним вектором державної політики в післявоєнний період [19, с. 113].

У процесі децентралізації, що активно реалізується в Україні з 2014 року, інституційні та адміністративні перетворення суттєво трансформували систему чинників, які визначають інвестиційну привабливість регіонів. У таблиці 1 проілюстровано динаміку впливу основних чинників, які є визначальними для інвесторів, у період до та після впровадження реформи децентралізації.

Таблиця 1

Динаміка впливу основних чинників інвестиційної привабливості
регіонів України в умовах децентралізації

Чинник	До децентралізації	Після децентралізації	Джерело впливу
Фінансова автономія ОМС	Низька	Висока	Зростання власних доходів громад (Бюджетний кодекс України)
Інфраструктурна забезпеченість	Обмежена	Покращення	ДФРР, субвенції, локальні проекти
Кадровий потенціал	Недостатній	Активізація локального ринку праці	Децентралізовані освітні програми

Регуляторне середовище	Нестабільне	Гнучке на місцевому рівні	Створення ЦНАПів, локальних умов для інвесторів
Наявність стратегії розвитку	Загальнодержавна	Локальні стратегії	Плани розвитку ОТГ та регіонів
Інвестиційна промоція	Відсутня	Активна в окремих регіонах	Інвестиційні портали, ярмарки, агентства регіонального розвитку

Джерело: сформовано автором на основі [2; 18; 19]

Як свідчить аналіз даних таблиці 1, реформа децентралізації сприяла підвищенню інвестиційної привабливості регіонів через збільшення фінансової автономії, покращення інфраструктури та гнучкість регуляторного середовища. Посилення ролі локальних стратегій розвитку та інвестиційної промоції створює умови для цільового залучення капіталу відповідно до потенціалу кожної громади. Отже, зміна управлінської парадигми на користь місцевого самоврядування має позитивний мультиплікативний ефект у сфері інвестицій.

У контексті дослідження інвестиційної привабливості регіонів України в умовах децентралізації та відновлення економіки доцільним є акцент на інфраструктурному чиннику як одному з основних детермінантів регіонального інвестиційного потенціалу. Як зауважує І. Петрецький [1, с. 102], ступінь інфраструктурного розвитку визначає спроможність регіону забезпечити привабливі умови для інвестора, зокрема через транспортну доступність, логістичну інтегрованість, енергетичну надійність та якість телекомунікаційної мережі. Нерівномірність інфраструктурного розвитку між регіонами України істотно гальмує реалізацію інвестиційного потенціалу окремих територій, особливо в умовах посилення ролі органів місцевого самоврядування в системі управління.

Ураховуючи зазначене, національна динаміка прямих іноземних інвестицій (далі – ПІІ) є інтегральним індикатором довіри до економіки України міжнародної спільноти та потенційних стратегічних партнерів. Особливого значення цей показник набуває в умовах воєнного стану та в період післякризового відновлення. У таблиці 2 узагальнено зміни в обсягах ПІІ впродовж 2020–2025 років, що дає змогу зробити проміжні висновки про реакцію інвесторів на зовнішні шоки та спроможність України відновлювати довіру до свого інвестиційного середовища. Зазначимо, що прямі іноземні інвестиції є важливим індикатором привабливості національного ринку для зовнішніх інвесторів. У контексті економічної турбулентності, пандемії COVID-19 та повномасштабної війни в Україні важливо відстежити зміну динаміки ПІІ впродовж останніх років.

Таблиця 2

Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну у 2020–2025 рр., млн дол. США

Рік	Обсяг ПІІ, млн \$	Характеристика
2020	304	Історичний мінімум за десятиліття, спричинений пандемією COVID-19 та глобальною невизначеністю
2021	7 950	Стрімке зростання після пандемії: активізація бізнесу, відкриття ринків
2022	221	Обвальне падіння через повномасштабне вторгнення РФ, згорання інвестиційних проєктів
2023	4 570	Часткове відновлення довіри, перші ознаки стабілізації
січень 2025	+265	Позитивний тренд початку року: сигнали повернення інвесторів, зацікавленість у відбудові

Джерело: сформовано автором на основі [21; 23]

Аналіз показників таблиці 2 свідчить, що після різкого спаду у 2020 і 2022 роках, зумовленого пандемією та воєнними діями відповідно, в Україні спостерігається позитивна інвестиційна тенденція. Уже у 2023 році фіксується

часткове відновлення довіри іноземних інвесторів, а у 2025 році – стійка позитивна динаміка. Це створює сприятливе підґрунтя для нарощування регіональної інвестиційної активності та посилює наукову доцільність вивчення саме регіональних відмінностей у привабливості.

Для комплексного розуміння інвестиційної активності важливо не лише оцінювати загальнонаціональний тренд, а й враховувати відмінності між регіонами (табл. 3). Для об'єктивного оцінювання регіональних відмінностей у привабливості до інвестування було поєднано кількісний індекс інвестиційної привабливості регіонів України за 2022 рік (за методикою О. П. Атамаса [22]) з якісною експертною шкалою (0–10), що враховує поточну ситуацію 2023–2024 рр., основні регіональні переваги та ризики на основі комплексного аналізу, зокрема безпекові, інфраструктурні та соціально-економічні чинники. Таке поєднання дає змогу узгодити формальні статистичні показники з реальними соціально-економічними трендами та створити практично орієнтовану основу для управлінських рішень щодо пріоритетності інвестування в конкретні регіони України в умовах децентралізації та відновлення економіки. Оцінка має інтегральний і умовний характер, базується на аналізі статистичних джерел [22; 23; 24], матеріалів аналітичних центрів та інвестиційних оглядів, а також експертних судженнях авторів, сформованих на основі компаративного підходу до оцінювання регіонального середовища.

Таблиця 3

Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів України, 2022 р.

Регіон	Індекс	Оцінка (0–10)	Переваги	Основні виклики
Львівська обл.	0,5468	8,5	Близькість до ЄС, розвинений ІТ і логістика	Міграційний тиск, висока орендна плата

ЗДОБУТКИ ЕКОНОМІКИ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ

Дніпропетровська обл.	0,9545	7,9	Промисловість, кадровий потенціал, вузли логістики	Воєнні дії, стан інфраструктури
Київська обл.	0,5224	7,5	Технопарки, близькість до столиці	Перенасичення, нерівномірний розвиток
Черкаська обл.	0,5745	7,3	Аграрний сектор, стабільні громади	Слабка промоція, дефіцит інвестиційних агенцій
Вінницька обл.	0,5423	7,1	Агрокомплекси, високий інвестиційний показник	Недостатньо інноваційних ініціатив
Закарпатська обл.	0,6452	6,9	Туризм, логістика через кордон	Інфраструктурні проблеми, слабе адміністративне забезпечення
Харківська обл.	0,7456	6,5	Потенціал передвоєнного промислового ядра	Руйнування інфраструктури, переміщення бізнесу
Одеська обл.	0,8745	6,3	Морський порт, агросектор	Прикордонні ризики, конкуренція з Дунайським FPS
Полтавська обл.	0,7515	6,1	Енергетика, АПК, логістика	Інституційна слабкість, інфраструктурна відсталість
Львів (місто)	—	8,8	Місто-інвестор: ІТ, інфраструктура, інновації	Міграційний тиск, нерівномірний розвиток

Джерело: сформовано автором на основі [22, с. 13]

*Примітка. Оцінки мають узагальнений характер і відображають поточну динаміку інвестиційної привабливості регіонів, сформовану на основі агрегованих індикаторів та експертного аналізу.

Наведені результати свідчать про наявність істотних відмінностей у рівні інвестиційної привабливості регіонів України. Найвищий потенціал мають Львівська, Дніпропетровська та Київська області, які поєднують розвинену інфраструктуру, наявність людського капіталу та стратегічну логістику. Водночас регіони, що зазнали значного впливу війни (Харківська, Одеська), демонструють потенціал, але постають перед інфраструктурними ризиками. Рейтинг дає змогу чітко ідентифікувати «точки зростання» та проблемні зони для подальших управлінських рішень.

У сучасних умовах соціально-економічної трансформації та післявоєнного відновлення України питання підвищення інвестиційної привабливості регіонів набуває стратегічного значення. На думку О. Атамаса [20], чинники інвестиційної привабливості мають багатовимірний характер і охоплюють проблеми інфраструктурної нерівномірності, обмеженої інституційної спроможності, децентралізаційних викликів і непрозорості управлінських рішень. У таких умовах особливої актуальності набуває необхідність системного, послідовного та структурованого підходу до ефективних управлінських рішень на регіональному рівні. З огляду на це, доцільним вбачається формування алгоритму підвищення інвестиційної привабливості регіонів, який би враховував як особливості функціонування регіонів у період післяконфліктного відновлення, так і потенціал децентралізованого управління. Такий алгоритм дає змогу чітко окреслити послідовність дій для органів місцевого самоврядування, бізнесу та державної влади з метою залучення інвестицій, підвищення фінансової стійкості територіальних громад та реалізації довгострокових стратегічних ініціатив [20].

У формуванні сприятливого інвестиційного клімату регіонів України надзвичайно важливою є не лише наявність економічних ресурсів, а й ефективне управління ними в умовах децентралізації. Ця управлінська реформа

істотно змінила архітектуру прийняття рішень, делегувавши повноваження органам місцевого самоврядування, що створює нові інституційні можливості для залучення інвестицій. На рис. 1 представлено авторську дорожню карту розвитку інвестиційно привабливого середовища в регіонах, яка враховує стратегічні виклики воєнного та післякризового періодів, а також інструменти, що з'явилися завдяки реформі децентралізації. Зокрема, увагу зосереджено на локалізації стимулів, регуляторній гнучкості, розвитку публічно-приватного партнерства й залученні громади до процесу прийняття рішень.

Рис. 1. Дорожня карта формування інвестиційно привабливого регіонального середовища в умовах децентралізації та відновлення економіки

Джерело: сформовано автором

Запропонована дорожня карта сприяє системній та послідовній реалізації управлінської моделі підвищення інвестиційної привабливості. Вона поєднує аналітичну оцінку, створення стимулів, маркетинг регіону та моніторинг реалізації. Урахування як внутрішніх (кадри, інфраструктура), так і зовнішніх

(позиціювання, участь у форумах) чинників робить цю модель універсальною для адаптації в різних регіональних контекстах. Запропонована дорожня карта дає змогу структурувати дії органів влади та інших зацікавлених сторін у процесі формування інвестиційної привабливості регіону. Вона поєднує економічну діагностику, управлінські інновації, маркетингову активність і гнучку інституційну модель, що сформувалася внаслідок децентралізації.

Особливої уваги заслуговує компонент «управлінських переваг децентралізації», що забезпечує фінансову автономію, розробку локальних стратегій розвитку та адаптивність до умов конкретної території. Усе це сприяє точному таргетуванню інвестиційних ініціатив і створює основу для відновлення економіки у воєнних та післявоєнних умовах. Такий підхід підтверджує ефективність інтеграції децентралізованого управління в систему залучення інвестицій.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідження дало змогу всебічно оцінити основні чинники інвестиційної привабливості регіонів України в умовах децентралізації та сформувати міцну аналітичну базу для стратегічного планування їхнього подальшого розвитку. На основі узагальнення статистичних даних і порівняльного аналізу було виокремлено основні чинники, що детермінують інвестиційний клімат: безпекова ситуація, економічна стабільність, інфраструктурна доступність, якість місцевого управління та наявність стимулів для інвесторів.

Рейтингова оцінка регіонів за рівнем інвестиційної привабливості дала змогу ідентифікувати внутрішньорегіональні диспропорції, окреслити перспективні території для пріоритетного інвестування та виявити перешкоди, що гальмують залучення капіталу. Відповідно, найбільш привабливими залишаються регіони з розвинутою логістикою, стійкими інститутами управління та орієнтацією на інноваційні галузі, тоді як регіони з високим рівнем пошкодженої інфраструктури потребують цільових державних і

партнерських інтервенцій. У межах дослідження сформовано дорожню карту розвитку інвестиційно привабливого регіонального середовища в умовах децентралізації та відновлення економіки.

Перспективи подальших досліджень передбачають деталізацію дорожньої карти для окремих типів регіонів (деіндустріалізовані, аграрні, прикордонні, мегаполісні); розробку адаптивних стратегій залучення інвестицій для регіонів, що зазнали найбільших руйнувань; створення цифрової платформи для моніторингу впливу децентралізації на інвестиційне середовище регіонів у реальному часі.

Результати роботи можуть бути використані органами державної влади й місцевого самоврядування, інвесторами та міжнародними партнерами для прийняття стратегічних рішень, спрямованих на економічне відновлення, регіональну згуртованість та інвестиційне зростання України.

Список використаних джерел

1. Петрецький І. І. Інвестиційна привабливість регіонів України за інфраструктурним розвитком. *Актуальні проблеми економіки*. 2020. № 4 (226). С. 100–105. DOI: 10.32752/1993-6788-2020-1-226-100-105
2. Поліщук О. А., Поліщук О. Т. Інвестиційна привабливість регіону в умовах фінансової децентралізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. № 27 (2). С. 40–43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-27-29>
3. Costa A. A., Gimeno J. Capturing Value From Investment Opportunities Under Product-Market Competition: When Do Internal Capital Markets Matter? *Journal of Management*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1177/01492063251333791>
4. Lehdonvirta V., Kässi O., Hjorth I., Barnard H., Graham M. The Global Platform Economy: A New Offshoring Institution Enabling Emerging-Economy

Microproviders. *Journal of Management*. 2019. Vol. 45. № 2. P. 567–599. DOI: 10.1177/0149206318786781

5. Feng Z., Liu X., Yuan W. Leveraging Artificial Intelligence in Financial Risk Management: Applications in Large Financial Institutions. *Journal of Financial Risk Management*. 2025. Vol. 14. № 2. DOI: 10.4236/jfrm.2025.142009

6. Khoshimov V., Bahodurov J., Vafo A., Alsaoub N. The Role of FDI in Central Asian Economic Growth: A Comparative Study of Tajikistan and Uzbekistan. *Journal of Financial Risk Management*. 2025. DOI: 10.4236/jfrm.2025.142006

7. Hossain M. Z., Hasan L., Hasan M. H. Corporate Governance as a Global Phenomenon: Evolution, Theoretical Foundations, and Practical Implications. *Journal of Financial Risk Management*. 2024. Vol. 13. № 2. DOI: 10.4236/jfrm.2024.132017

8. Bai T., Liesch P. Organizational goals and resource allocation to overseas foreign direct investment. *Journal of World Business*. 2022. Vol. 57. № 3. Article 101308. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jwb.2022.101308>

9. Belderbos R., Du H. S., Slangen A. When do firms choose global cities as foreign investment locations within countries? The roles of contextual distance, knowledge intensity, and target-country experience. *Journal of World Business*. 2020. Vol. 55. № 1. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jwb.2019.101022>

10. Kim J., Jung S., Yu J., J. Kwon J. Fund managers' investment considerations for K-IFRS-adopted corporates: impact on investment and reinvestment intentions. *Journal of Sustainable Finance & Investment*. 2021. Vol. 11. № 3. DOI: <https://doi.org/10.1080/20430795.2020.1727723>

11. Sulemana M., B Dramani J. B. Effect of financial sector development and institutions on economic growth in SSA. Does the peculiarities of regional blocs matter? *Journal of Sustainable Finance & Investment*. 2020. Vol. 12. № 4. DOI: <https://doi.org/10.1080/20430795.2020.1837500>

12. Yang J., Guariglia A., Peng Y., Shi Y. Inventory investment and the choice of financing: Does financial development play a role? *Journal of Corporate Finance*. 2022. Vol. 74. Article 102139. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2021.102139>

13. Delis M. D., Hasan I., Iosifidi M., Tsoumas C. Economic preferences for risk-taking and financing costs. *Journal of Corporate Finance*. 2023. Vol. 80. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2023.102423>

14. Тешева Л.В. Управлінські рішення в адміністративному менеджменті. Editorial board. Science and practice, actual problems, innovations: materials of the XXVIII international, scientific and practical conference (Milan, Italy, July 19-20, 2022). Milan, 2022. С. 116–117. URL: https://books.google.pl/books?hl=en&lr=&id=Mud9EAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA116&dq=info:edNyt_NUBiAJ:scholar.google.com&ots=1c2V_vR6us&sig=KvGakI ny0BDVIcDZI6Pkp_kbf8&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false (дата звернення: 09.04.2025).

15. Chmielarz D., Chmielarz P. Regulacja Zdecentralizowanych Finansów (DeFi) w Unii Europejskiej: Wyzwania Prawne i Nowe Mechanizmy Nadzoru Finansowego w Kontekście Prawa Administracyjnego i Finansowego. *Most Wiedzy*. 2024. P. 188–191. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-452-1-49>

16. Mikadze S. MVP strategy as a tool for business model validation in the early stages of a startup lifecycle. *Актуальні питання економічних наук*. 2024. № 6. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15484546>

17. Паламаренко Я. В. Концептуальні положення державного регулювання інноваційних процесів. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 4. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.4.56

18. Новікова О. Ф., Амоша О. І., Антонюк В. П., Вишневський В. П. Соціальні ресурси децентралізації управління: механізми мобілізації та ефективного використання: монографія до 100-річчя НАН України. Київ: ІЕП

НАН України, 2018. 480 с. URL: https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2019/08/Monografiya_Cotsialni-resursi-detsentralizatsiyi-upravlinnya.pdf (дата звернення: 09.04.2025).

19. Гелеверя Є. М., Сергієнко Ю. І. Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни. *Бізнес Інформ*. 2020. № 4. С. 111–117. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-111-117>

20. Атамас О. Інвестиційна привабливість регіонів України: проблематика, рекомендації, перспективи. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2023. № 4. С. 29–36. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2023-4-29-36>

21. Національний банк України: офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2025).

22. Атамас О. П. Інвестиційна привабливість регіонів України: критична оцінка та пошук шляхів вирішення проблемних аспектів. *Сталий розвиток економіки*. 2023. № 2 (47). С. 11–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-47-1>

23. Капітальні інвестиції. *Державна служба статистики України: офіційний сайт*. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ibd/kin/kin_reg/arh_kin_reg2021_u.htm (дата звернення: 12.04.2025).

24. Програма USAID DOBRE. *Децентралізація: вебсайт*. URL: <https://decentralization.ua/donors/dobre> (дата звернення: 12.04.2025).